

TALVISOTA KUHMOSSA

1.KKK/JR25 SOTAPÄIVÄKIRJA KUHMON RINTAMALTA

Alkuperäisestä sotapäiväkirjasta luettavaan muotoon muokannut

Matti Halonen 2014

P 3564**1.KKK/JR 25****SOTAPÄIVÄKIRJA****12.10.1939 – 14.4.1940**

12.10.1939	20.00	Saapui lähettiupseeri Liljebom ja toi YH käskyn lihin.
12.10.1939	20.25	Alkoi korttien jako. Partiot liikkuvat autoilla, joita oli 5 kappaletta.
13.10.1939	03.00	Varsinainen käskykorttien jako päättyi.
13.10.1939	22.00 -24.00	Sikäläiset kokoontuivat Suojeluskuntatalolle. Samanaikaisesti Yli-liläiset kokoontuivat kokoontumispaikkoihinsa, josta marssivat 14.10.1939 lihin.
14.10.1939	06.05	liläiset lähtivät junalla Ouluun.
	08.30	liläiset saapuivat Ouluun ja missä siirtyivät Aleksanterin kansakoululle.
	22.15	Saapuivat Yli-liläiset Ouluun: Näin oli yksikkö ES koossa. Yksikön toi listä Ouluun kapteeni Louhimaa. Komppanian päällikkönä alkuvaiheessa oli luutnantti Arino.
15.10.1939		Suoritettiin yksikön jako korttien perusteella.
16.10.1939		Suoritettiin loppuun yksikön järjestely.
	21.00	Otettiin vastaan 18 kappaletta ilmatorjuntakivääreitä. (Ilman kalustoa).
17.10.1939	13.00 -16.00	Yksikkö otti vastaan it-asetat. (Ilmatorjunta-asetat).
18.10 – 21.10.1939		It-vartiointia ja varusteiden vastaanottamista ja jakamista.
21.10.1939	14.00	Jumalanpalvelus kirkossa.
22.10.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
23.10.1939	08.00	Yksikön otti vastaan luutnantti Jussila.
23.10.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
24.10 – 31.10.1939		Päivittäin ohjelman mukainen päiväpalvelus.
1.11.1939		Kiväärin tarkkuuttaminen ja divisioonan komentajan tarkastus.
2.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
	23.00	Hälytys. Muodostettu 1.Konekiväärijoukkue lähtövalmiiksi.

3.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
4.11.1939	13.00 -17.00	Yksikkö otti vastaan it-asemat.
5.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
	14.00	Kirkkojumalanpalvelus.
6.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
7.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
	13.00 -17.00	Loma
8.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
	10.00 -12.00	Rokotus.
9.10.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
10.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
11.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
	13.00 -17.00	It-vartion luovutuksen sijasta konekiväärin käsittelyä ja suursiivousta yksikössä.
12.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
	13.00 -17.00	It-vartion luovutus.
13.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
	10.00 - 12.00	Rokotus.
14.11.1939	08.00 -11.00	Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
	13.00 -17.00	Syöpäläisten puhdistusta kunnalliskodin saunassa.
15.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
16.11.1939	08.00 -17.00	Pataljoonan taisteluharjoitus.
17.11.1939	08.00 -11.00	Aseiden puhdistus ja tarkastus.
	13.00 -	Juhla Kiistalassa.
18.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus
19.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus
20.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus
	13.00 -16.00	Kiväärien tarkkuutamisammunta.

21.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
22.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
23.11.1939	07.30 - 12.00	II joukkue ER:n mukana.
	08.00 -11.00	Suljettua järjestystä.
	13.00 -17.00	Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
24.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
25.11.1939	07.15 -13.00	III joukkue ER:n Esikuntakomppanian mukana.
	08.00 -17.00	Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
26.11.1939	14.00	Kirkkojumalanpalvelus.
		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
27.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
	13.00 - 14.00	It-vartion vaihto.
28.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
	13.00 - 14.00	Oppitunti. Järjestyspartion ohjeet.
29.11.1939		Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
30.11.1939	08.00 -16.00	Ohjelman mukainen päiväpalvelus.
	16.00 -19.00	Teltojen pystyttäminen.
1.12.1939	08.00 - 10.00	Konekiväärin käsittelyä.
	12.00 -17.00	Teltojen kuntoon laittoa.
2.12.1939	08.30 -11.00	Pataljoonan harjoitus
	11.00 -17.00	It-harjoitus ilmavaaran johdosta.
3.12.1939		Toinen konekiväärijoukkue it-vartiossa IpaK:ssa ja ensimmäinen joukkue ilma- torjuntatehtävässä rautatiesillalla ja asemalla. IpaK:n vartion luovutus.
4.12.1939		Varusteiden vastaanottamista.
	18.00	Komppanian päällikkö sai määräyksen, jonka mukaan komppanian on oltava kello 22.00 kuljetusta varten.
5.12.1939	00.30	Alkoi marssi asemalle.
	03.00	Alkoi rautatiekuljetus itään.
	17.30	Saavuttiin Nurmekseen ja purettiin.

	22.30	Marssi pohjoiseen.
6.12.1939	06.00	Saavuttiin Saramolle, jossa majoituttiin.
	15.00	Alkoi marssi Saramolta, tavoitteena Petäiskylä ja siellä Näsänen.
	17.30	Saavuttiin Näsäseen, Näsäsessä kuormaston järjestely ja siitä edelleen autokuljetus Lauvuksenkylän Kannaksen maastoon.
	22.00	Alkoi autokuljetus. Kannaksen maastossa leirytyminen tapahtuu Näsäsessä saadun pataljoonan marssikäskyn mukaisesti. Kuormasto-, ja rintama-ajoneuvot jäivät Näsäseen ja koottiin pataljoonan toimesta.
7.12.1939	01.20	Ensimmäinen kuljetus saapui Kannaksen maastoon.
	02.45	Toinen kuljetus saapui Kannaksen maastoon, jossa molemmat kuljetukset majoittuivat.
	13.00	Luutnantti Jussila palasi takaisin komppaniaan.
8.12.1939	02.00	Pataljoona lähti etenemään tavoitteena Sivakan tienristeys, jonne saavuttiin noin klo 09.00. Konekiväärit kuljetettiin ahkioissa. Matkaa oli noin 15 km vaikeassa maastossa. Syntyi taistelu, johon konekiväärikomppania osallistui. I joukkue luutnantti Airimon johdolla 3.K:n mukana, III joukkue vänrikki Tervakankaan johdolla 1.K:n mukana ja puolijoukkue II joukkueesta 8.K:n mukana ja loput reservissä. Konekiväärit toimivat hyvin ja täyttivät tehtävänsä tunnollisesti.
	14.30	Kaksi hyökkäysvaunua tehtiin liikuntokyvottomäksi.
	17.50	Tuli käsky irrottautumisesta taistelusta. Pataljoona vetäytyi takaisin majoituspaikkaansa Kannaksen maastoon. Luutnantti Arimon joukkue jäi jälkeen ja saapui vasta seuraavan päivän, 19.12 kuluessa Latvaan, jonne se jäi II pataljoonan alueelle suorittamaan puolustusasemien valmisteluja ja varustamista.
9.12.1939	04.00	Komppania saapui Sivakan taistelusta takaisin majapaikkaansa. Komppaniassa ei yhtään kaatunutta, eikä haavoittunutta.
10.12.1939	yöllä	Komppaniassa sattui kaksi tapaturmaa. Reserviläiset P Koukkari ja A Säävälä löivät, edellinen vasemman etusormen ja jälkimmäinen vasemman jalkansa poikki kirvellä.
11.12.1939	10.00	Luutnantti Arimon joukkue saapui komppaniaan.
12.12.1939	10.45	Joukkue Rautela lähti 2.K:n mukaan Rastin suunnalla.
	22.55	Luutnantti Arimo, mukanaan korpraali Nousiainen sekä 16 2.K:n miestä lähtivät partioon. Partio tapasi yksittäisiä ”ryssiä”, jotka olivat valveilla. Mitään nuotiotulia ei näkynyt.
13.12.1939	07.00	Partio palasi takaisin.

	10.00	Luutnantti Arimo lähti uudelleen partioon ajamaan takaa vihollisen partioita. Nyt mukana oli neljä Prikaati Vuokon toisen pataljoonan miestä. Partio ei saanut aikaan mitään tuloksia.
14.12.1939	07.00	Komppania siirtyi Kannaksen maastosta Latvan ja Maunuvaaran maastoon.
	08.00	"Ryssä" alkoi hyökkäämään Pirttimäen etuvartioasemiin, missä oli komppanian toinen joukkue luutnantti Rautalan johtamana asemissa. "Ryssien" onnistui hyökkäysvaunun varjolla saartaa Pirttimäen asemat. Syntyi ankara taistelu, jossa konekiväärikomppania kärsi raskaan menetyksen, kaksi kaatunutta ja viisi haavoittunutta. Sen lisäksi "ryssien" saaliiksi jäi kaksi konekivääriä ahkioineen ja kalustoineen. Kiväärien menetys johtui siitä, että niiden miehistö haavoittui ja toisen kiväärin jäljellä olevat miehet, alikersantti Pyörälä ja eps Huovinen, toivat vihollisketjun läpi haavoittuneen joukkueen johtajansa, luutnantti Reino Rautalan. Muut haavoittuneet olivat, Viljo Kaikkonen, Jaakko Komula, Otto Pernu ja alikersantti Arvo Liikanen. Kaatuneet olivat likka Klasila ja Johannes Ukkola.
15.12.1939	16.00	"Ryssien" hyökkäys alkoi uudelleen Koistilan etuvartioasemiin, jossa oli asemissa ensimmäisen joukkueen kaksi konekivääriä luutnantti Arimon johdossa. Illan tullen luutnantti Karkaman komppania ja Arimon konekiväärit vetäytyivät Maunuvaaran linjalle. Päivän kuluessa konekiväärikomppanialle ei tullut menetyksiä.
16.12.1939		Vänrikki Tervaskannon joukkue oli Maunuvaaran asemissa.
	15.00 -15.30	"Ryssä" suoritti tykistöammuntaa etuvartioasemiimme. Komppania ei kärsinyt minkäänlaisia menetyksiä.
17.12.1939		Kersantti Veijolan joukkue oli asemissa.
	14.40	Alkoi tavanmukainen vihollisen tykistöammunta.
18.12 – 25.12.1939		Komppania suoritti tavanomaista etuvartioasemapalvelusta. Joulua vietettiin Latvan maastossa, teltoissa. Komppania sai runsaasti lahjoja. Vieläpä valtio tarjosi jouluviinat, 10 cm miestä kohti.
26.12 – 29.12.1939		Ei mitään erikoista.
29.12.1939	08.00	Konekiväärikomppania siirtyi Latvasta Kannaksen maastoon. Kannakselle leiriydyttiin ja saunottiin.
30.12 – 31.12.1939		Tehtiin varustelutöitä. Suoritettiin asemien koemiehityksiä.
1.1 – 7.1.1940		Tehtiin varustelutöitä.
7.1.1940	19.45	Konekiväärikomppania asetti aliupseerivartio Karjalan taloon. (1+6).
8.1 – 9.1.1939		Asemien kunnostamista.
10.1 – 13.1.1940		Aseiden ja kaluston kunnostamista.
14.1.1940	03.00	Komppania lähti Latvan maastoon.
15.1.1940	17.00	1.KKK asetti kenttävartion Vaaranpähän. (Puolijoukkue.)

16.1 – 18.1.1940		Korsujen tekoa.
19.1 – 28.1.1940		Etuvartiopalvelusta.
28.1.1940	17.00	Korpelan puolijoukkue (3+15) siirtyi it-vartioon Koiravaaraan.
29.1.1940	03.00	Luutnantti Jussila siirtyi 1./ Pr.Vuokon päälliköksi ja luutnantti V Arimo 1.KKK/Pr.Vuokon päälliköksi ja kersantti P Veijola ensimmäisen joukkueen johtajaksi.
	08.00	Ylikersantti Yliriskun joukkue siirtyi taistelu-etuvartioon Maunuvaaraan. Kenttävartiot 1 ja 2 on miehitetty edelleen puolijoukkueilla.
30.1.1940		Etuvartiopalvelusta.
31.1.1940		Etuvartiopalvelusta.
1.2.1940		Etuvartiopalvelusta.
2.2.1940		Etuvartiopalvelusta.
3.2.1940		Etuvartiopalvelusta.
4.2.1940	16.00	Etuvartiopalvelusta. ”Ryssä” pommitti lentokoneistaan toimitusjoukkueen leirialuetta. Ajomies Jaakko H Kinnunen haavoittui lievästi jalkaan ja yksi hevonen kuoli.
5.2.1940		Etuvartiopalvelusta.
6.2 – 20.2.1940		Etuvartiopalvelusta.
21.2.1940		Etuvartiopalvelusta.
	15.00	T Laitisen puolijoukkue (4+14), komennettiin kersantti P Veijolan johdolla II pataljoonan käyttöön. Ilmoitettava ”Parralle”. Lähtö Latvasta klo 15.00.
22.2.1940		Etuvartiopalvelusta.
	22.00	Alikersantti Sulo Nousiainen kaatui ”ryssien” srappnellista.
23.2 – 29.2.1940		Etuvartiopalvelusta.
1.3 – 12.3.1940		Etuvartiopalvelusta. Tänä aikana suoritettiin komppaniasta useita tiedustelu ja partiointi matkoja, pääasiassa Koistilan itäpuolelta ylikersantti Ylirassakan johtamana.
10.3.1940		Komppanian päällikkö siirtyi Maunuvaaran tukikohdan päälliköksi.
13.3.1940	09.38	Saapui puhelinsanoma ”Ansasta”: Suomen ja Neuvostoliiton hallitusten välillä tehdyn sopimuksen perusteella lopetetaan vihollisuudet 13.3.40 klo 11.00. Tästä aikamäärästä alkaen lakkaa kaikki taistelutoiminta ehdottomasti. Aseen käyttö on sallittu ainoastaan itsepuolustus tarkoitukseen. Vihollisen puolelta mahdollisesti lähetettävät neuvottelijat, joiden tunnuksena on valkoinen lippu, on otettava vastaan ja ilmoitettava niistä pataljoonaan. Yksityiskohtaiset määräykset annetaan myöhemmin.

”Uhka”

Yllämainittu asia on saatettava kaikkien alaistemme tietoon heti. Erikoisesti on panostettava sotilaallisen kurin ehdotonta säilyttämistä tässä vaiheessa.

Vuokko

Antoi: Vänrikki Mäntyoja A
Vastaanotti: Luutnantti Arimo V
Aikatarkistus samalla.

13.3.1940	09.45	"Ryssä aloitti kiivaan kk-, ja kivääriammunnan Koistilasta Maunuvaaraa vastaan. Ampui samalla tykillä ja kranaatinheittimillä muutamia kymmeniä laukauksia. "Ryssän" aloittamaan tuleen vastattiin viidellä konekiväärillä, jonka jälkeen "ryssän" kk ja jv-tuli lakkasi. Jatkoimme häiritsemisammuntaa konekivääreillä klo 10.59 asti. Tämän jälkeen. Tämän jälkeen "ryssä" ampui raskailla aseilla. Viimeinen kranaatti Maunuvaaraan tuli klo 11.07.
	19.00	Käsky pataljoonasta, tyhjentää Maunuvaara ja ottaa vartiot pois, siirryttävä Latvian leirialueelle.
Välittömästi suoritettiin varusteiden kokoaminen ja vapaavaihtojen lähettäminen leirialueelle. Vartiot, paitsi oikealta luutnantti Puppenen ja vasemmalta luutnantti Airimo. Vartiot ylittivät Latvajoen klo 23.15, luutnantti Arimon tullessa viimeisenä.
14.3.1940		Aseiden ja varusteiden puhdistamista ja korjaamista. Kenttävartiot paikoillaan.
15.3.1940		Palasi kersantti P Veijolan johdolla Saunajärveltä T Laitisen puolijoukkue "Parasta". Samoin kersantti M Korpelan puolijoukkue "101":stä Luvelahdesta.
16.3.1940		Koko komppanialla aseiden puhdistusta ja tarkastus.
17.3.1940		Lepopäivä. Sauna ja varusteiden kuntoonlaittoa.
18.3.1940		Varusteiden kuntoonlaittoa. Luovutettiin liiat patruunat Ajp:hen. Komppanialle jäi puoli tuliannosta. Pirttimäestä etsittiin Kukkolan ja Klavilan ruumiita.
19.3.1940		Pirttimäessä ruumiiden etsintää. Löytyi sotamies Hannes Kukkolan ruumis.
20.3.1940		Pirttimäessä ruumiiden etsintää. Sotamateriaalin kokoaminen Koistila – Rasti. Todettiin, etteivät "ryssät" olleet purkaneet kaikkia miinoitteitaan Koistilasta.
21.3.1940		Pirttimäessä ruumiiden etsintää, jolloin löytyi yksi 1.K/Pr.Vuokon ruumis. Purettiin miinoituksia Koistilasta. Löytyi 14 miinaa.
22.3.1940		Kenttäjumalan palvelus Latvian aukealla. Koko pataljoona oli mukana. Lepopäivä. Retkeily Sivakassa "Ryssän" leirialueella. Huonon kelin vuoksi retkeilyyn osallistui ainoastaan 20 miestä.
23.3.1940		Pirttimäessä etsittiin sotamies Iiro Klavilan ruumista 50 miehen vahvuudella.
24.3.1940		Lepopäivä. Koko komppania saunoi.
25.3.1940		Joukkueidenvälinen viestihiihto kolmen joukkueen haasteesta yhden kilometrin matkalla a'20 miestä. Kilpailun voitti ylivoimaisesti komentoryhmän ja toimitusjoukkueen joukkue, ajalla 1.24.30. Seuraavat olivat III, I ja II joukkue. Viimeisen aika oli 1.30.00.

26.3.1940	04.00	Komppania sai marssikäskyn, jonka mukaan se klo 08.00 kuormattiin autoihin kuljetusta varten Lieksaan Nurmeksen kautta. Kuormasto liittyi vänrikki Kaupin johtamana pataljoonan kuormastoon siirtyäkseen Tolkeen tietä Nurmijärvelle. Kuormaston lähtö Juurikka-ahosta klo 12.00.
	11.40	Komppania saapui Nurmekseen.
	15.00	Lähtö Nurmeksestä.
	16.30	Saavuttiin Lieksaan, missä majoituttiin seurakuntatalolle.
27.3.1940	12.30	Kuormattiin komppania autoihin. III joukkue, vänrikki Tervaskannon johdolla, alistettiin 2.K/JR 25:lle sen lähtiessä Ruunaalle. Loppuosan komppaniaa siirtyi Nurmijärvelle, missä majoittui Mäntylän taloon. Kersantti Tolosen puolijoukkue siirtyi välittömästi Kivivaaran kenttävartioon. Kuormasto, joka tavattiin Lieksantieltä noin 14 km Nurmijärveltä etelään, palautettiin takaisin Nurmijärvelle III joukkueen rintama-ajoneuvojen jatkaessa matkaansa yhtyäkseen joukkueeseensa.
		Komppania jatkoi toimintaansa Lieksan suunnalla rajanvartiointi-, ja kenttävartiotehtävissä osana Lieksan suunnalle sijoitettuja joukkoja.